

Dievča v Londýne

Ellie Šedivá

Dievča

v Londýne

Ellie Šedivá
Dievča v Londýne

© Lenka Šedivá, 2023
© Backstage Books, 2023

ISBN 978-80-7665-018-3 (tisk)
ISBN 978-80-7665-017-6 (pdf)

Dievča v Londýne

Ellie Šedivá

2023

Úvod

Netvrdím, že poznám Londýn, hoci som tu žila.

Zobúdza sa a zaspáva v našom podkrovnom byte na hranici Battersea a Wandsworthu, ktorý sa s nami vždy celý roztriasol, keď okolo prefrčal double-decker. Každý deň ma vlak vyplul na stanici Waterloo, odkiaľ som pešo chodila do kancelárie kúsok od London Bridge.

Tlačila som sa v metre počas špičky, hulákala karaoke v zvukotesnej kabínke v Soho, nechtiac zabúdila na transvestity párty v Camdene a ochutnávala kokteily v tajných podzemných baroch, kde musíte povedať heslo, aby vás pustili dovnútra. Prehrabávala som sa pokladmi na blšom trhu pod mostom a síkala ustrice na stojáka pred katedrálou. Vysedávala hodiny v kaviarňach pri studenej káve, aby som mohla dopísať najnovší článok...

Pozorovala, ako nám líšky rozhrabávajú smeti po celom chodníku. Počúvala neskutočne nadanú pouličnú speváčku, ktorá by so svojim hlasom pokojne mohla vystupovať v Royal Albert Hall. A keďže som to ja (vyštudovaná archeologička), všimla som si všetky tie zdanlivo neviditeľné drobnosti, ktoré odkazujú na bohatú londýnsku históriu – od zvyškov rímskeho amfiteátra až po pochovanú viktoriánsku uličku pod kanálom.

Videla som veľkolepé a hlučné oslavy indického sviatku Diwali, kedy na Trafalgar Square naraz synchronizovane tancovali stovky tanečníkov ako z Bollywoodu. Nosila na klope háčkovany vlčí mak na pamiatku obetí prvej svetovej vojny v deň anglického Remembrance Day. Tancovala v uliciach počas pestrofarebného Notting Hill karnevalu. Stala sa súčasťou rozmanitého (a prevažne sporo odetého) davu, ktorý zaplavil Londýn spolu s LGBTQ+ sprievodom London Pride.

Zaspávala som pod trasúcou sa strechou, keď nad Anglickom zúrili orkány Brendan, Ciara či Dennis. Bola som tu počas celosvetových protestov Black Lives Matter, Brexitu aj rozpadu súčasnej kráľovskej rodiny v podobe bulvarizovaného Megxitu (odstúpenie princa Harryho a jeho manželky Meghan z roly seniorných členov kráľovskej rodiny).

V londýnskom Chinatowne som oslávila čínsky Nový rok tesne predtým, než vypukla pandémia. Zažila som tu nástup pandémie Covid-19 a celý rok lockdownov, obmedzení a neistoty. Dostala som do schránky list od britského premiéra s pokynmi, ako sa máme počas pandémie správať. Šila som látkové rúška, ktoré som rozdávala susedom a dostala za to dojemné listy od úplne neznámych Londýňčanov.

Okúsila som Londýn absolútne bez turistov, chodila po ľudoprázdnych námestiach a štvrtiach, kde sa zastavil život. Zažila prázdny a tichý Covent Garden, Mayfair, Piccadilly, totálne vyľudnené Soho. A popri tom všetkom som naďalej ochutnávala, objavovala, blúdila po pamiatkach aj miestach, ktoré sú pred turistami ukryté alebo na ne nemajú čas. Zažívala som londýnsku každodennosť, ktorá je tak úžasne vzrušujúca a všedná zároveň.

Viem, že nie každému Londýn učaroval a ako každé iné veľkomesto, aj Londýn má svoje tienisté stránky. Vie vám dať poriadnu facku, sklamať vás, vydesiť, prekvapiť aj rozčúliť.

Ale čo si budem zo života v Londýne pamätať? Smradľavé staré metro, v ktorom sa nedá nadýchnuť, keď sa na konci tunela vytvorí malé tornádo prachu? Bezdomovcov natahujúcich ku mne spod špinavej deky platobné terminály? Zmoknuté paneláky, ktoré v Anglicku vyzerajú ešte depresívnejšie ako u nás? Alebo stovky našich prechádzok po londýnskych uličkách a romantických zákutiach? Čo sa Londýna týka, radšej vám ho predstavím taký, aký ho vidím ja. Neznamená to, že ho budem slepo prikrášľovať, to nie.

Ale chcela by som, aby táto kniha (podobne ako blog *Dievča v Londýne*, ktorý jej predchádzal) bola ódou na toto neskutočné

mesto a jeho atmosféru. Aby to bola kniha pre tých, ktorých Londýn láka rovnako, ako kedysi lákal mňa. Som dievča zo Smižian, obce na Slovensku, ktorému sa nikdy ani len nespívalo o tom, že raz bude bývať v Londýne a písať o tom knihu. Cítim za to vďaka a pokoru, pretože som mala ohromné šťastie. Aj preto si radšej odnášam z Londýna hlavne to krásne.

Netvrdím, že poznám Londýn.

Je príliš rozmanitý, veľký, premenlivý a neuchopiteľný. Presne taký ho však milujem. A veľmi dúfam, že sa mi podarí moje spomienky a zážitky preniesť na papier tak, aby ste sa doňho dokázali zamilovať aj vy.

Poznámka autorky

Príbehy v tejto knihe sú výsledkom môjho subjektívneho pozorovania a chápania sveta. Snažila som sa, aby boli vždy autentické a pravdivé, ale rada by som upozornila, že Dievča v Londýne nie je odborná literatúra. Fakty zahrnuté v tejto knihe si preto, prosím, určite overte aj niekde inde.

Fotografie v tejto knihe sú fotené na mobilný telefón. Nie som profesionálna fotografka, ani nemám podobnú ambíciu. Mám ich rada také, aké sú – dokonalo nedokonalé.

Hodina angličtiny, ktorá sa nestala

Ako to vlastne celé začalo? Môj snúbenec Romčík dostal v práci zaujímavú ponuku. Česká firma, pre ktorú pracuje, zakladá pobočku v Londýne a potrebujú niekoho, kto sa tam na dva roky presťahuje a bude na celý proces dohliadať.

Pamätám si, že som na firemnej halloweenskej párty jeho šéfovi povedala, že do toho na 100 % ideme. Bola som prezlečená v kostýme zavraždenej zombie Belle z Krásky a zvieratá (Romčík bol to zviera) s odpudivým mejkapovým škrabancom na krku, takže neviem, či ma bral vážne. Ale každopádne to napokon klaplo (čo vám asi došlo, keďže čítate knihu s názvom *Dievča v Londýne*), aj keď vtedy mi to prišlo ako sen. Romčík naozaj dostal – a prijal – ponuku presťahovať sa služobne do Londýna.

Londýn. LONDÝN. Mesto, ktoré som obdivovala od čias, kedy som sa začala učiť po anglicky. Rodičia ma na angličtinu dali už v prvej triede na základnej škole, namiesto voliteľnej hodiny náboženstva alebo telesnej výchovy. Preto poriadne neviem ani otčenáš (a neviem správne hodiť medicinbalom), ale angličtina mi ide ako po masle.

Moja úplne prvá hodina angličtiny bola vtipná, pretože sa nestala. Bola som ešte len malé dievčatko a zabudla som, že po škole mám ostať na ďalšiu hodinu. Keďže mamka ma pred školou nečakala (niet divu, keďže som ešte štyridsaťpäť minút mala sedieť v lavici a učiť sa spelovať *bumblebee*¹) a ja som už vtedy bola vynaliezavá a samostatná, vydala som sa domov sama, bezstarostne hompálajúc vreckom na prezúvky zaveseným na lakti.

1 Čmeliak.

Samozrejme som šla po zlej ulici, takže som sa stratila. Aj tu mi vynaliezavosť prišla vhod – dala som sa do reči s úplne cudzími pánmi robotníkmi, ktorým som seabvedomo prezradila svoje meno a priezvisko.

Bývať niekde inde než v Smižanoch, kde sa väčšinou v dosluchu nájde niekto, kto vie, na akej adrese presne bývate a koho ste dcéra, asi by som už bola na kartónoch od mlieka medzi nezvestnými deťmi. Ale ako už tušíte, dopadlo to dobre a ja som s angličtinou začala len o týždeň neskôr. Vďaka tomu som od malička mala v cudzom jazyku náskok pred svojimi rovesníkmi. Dost dlho mi to prinášalo viac pohrdania (a povest' biflošky) než úžitku.

Londýn bol pre mňa láskou na prvý pohľad. Na jednej z miliardy absolvovaných hodín angličtiny nám britský lektor nakreslil na tabuľu čudnú kľukatú čiaru, o ktorej prehlásil, že je to Temža.

Okolo nej potom po oboch stranách kreslil všelijaké kliky-háky a my sme si mali zapamätať, kde presne leží Buckinghamský palác, London Eye, Tower Bridge, kam si chodí kráľovná po sendviče a podobne. Som rada, že dnes existujú Google mapy, lebo s tou jeho mapou v hlave by som sa asi v Londýne veľmi nezorientovala. Ale snažil sa, to musím uznať.

Dodnes si viem živo vybaviť tú kresbu na tabuli a lektorovo nadšené rozprávanie o Londýne. O červených telefónnych búdkach, smradľavých a špinavých, ale obľúbených turistami. O poschodových autobusoch, ktoré som si vtedy s mojou bujnou fantáziou predstavovala vysoké ako naozajstné poschodia v našom paneláku, o kráľovskej rodine, čaji o piatej a povestnom britskom suchom humore...

To boli prvé veci, ktoré som sa dozvedela o svojom budúcom domove. Vtedy som to, samozrejme, ani netušila a žiť v Londýne mi ako dievčaťu zo Spiša prišlo asi také reálne ako kockaté koleso. Moje najdivokejšie cestovateľské sny vtedy zahŕňali maximálne Viedeň...

Nechala som si teda Londýn nadhlo kdesi hlboko v podvedomí a trošičku som o ňom snívala, iba keď som čítala Harryho

Pottera. A to som robila prakticky celé detstvo. Harry Potter bol jedna z mojich obľúbených kníh a každý nový diel, ktorý sa vyskytol na Vianoce pod stromčekom, som bola schopná zhltnúť doslova za noc pod perinou s baterkou (nemala som svietiaci prúťik ako Harry).

Teda okrem štvorky. Tá bola na jednu noc príliš hrubá, veľkosťou pripomínala skôr masívnu zarážku do dverí. Láska k Harrymu Potterovi mi, podobne ako láska k Londýnu, ostala až dodnes, ale o tom inokedy. Podstatné je, že keď naozaj prišla ponuka presťahovať sa do mesta, o ktorom som si dovoľila fantazírovať iba v súvislosti s predstavami, v ktorých oduševnene mávam čarovným prúťikom a okolo hlavy mi levitujú pštrosie pierka, bolo to jednoznačné.

MUSÍ SA TO PODARIŤ!

S Marmítom opatrne

S Romčikom máme na sťahovanie do Londýna jasný plán.

On tam odletí ako prvý, bude tam pár mesiacov, aby si zvykol na novú prácu, zabýval sa a všetko prichystal. Ja sa medzitým postarám o vysťahovanie nášho brnenského bytu, založím si živnosť, aby som z Londýna mohla pracovať na diaľku a potom už spoločnému londýnskemu dobrodružstvu nebude nič stáť v ceste.

Tri mesiace odlúčenia mi prídu ako nekonečno, ale našťastie máme tréning z čias mojich archeologických štúdií, kedy som jazdievala v lete na vykopávky. Sôlo.

S vidinou života vo vysnívanom meste zaháňam chmúrne myšlienky a začínam baliť. Ako prvý putoval do kufra pršiplášť a vlastne všetky nepremokavé veci, ktoré som našla v skrini.

Zbaliť sa na dva roky života je vážne ťažké. Musíte si dobre premyslieť, čo budete skutočne a nevyhnutne potrebovať, trebárs krehký sklenený rámik, ktorý predsa absolútne nemôžete nechať doma, drevenú truhličku so šitím alebo vaše obľúbené tričko, ktoré bude následne dva roky trúchliť na dne skrine, pretože zabudnete, že ho máte, a bez čoho sa dokážete zaobiť, napríklad, vašu občianku. Tú som si v panike prihodila do batožiny minútu pred odchodom na letisko.

Balenie krabíc je strašná nuda a napriek mojej túlavej povahe nepatrí medzi moje silné stránky. Keďže horím nedočkavosťou, absolvujem pred sťahovaním jednu cestu do Londýna „na skúšku“, aby som videla, do čoho to vlastne idem. Romčik pred mojou návštevou narýchlo kúpil dva hrnčeky, aby sme mali na izbe z čoho nonšalantne usrkávať čierny čaj s mliekom.

Vďaka tomuto podľa mňa nesmierne romantickému gestu hodnému Jane Austenovej sa okamžite cítim fest britsky, čo mi

ostane až do chvíle, kedy prvýkrát ochutnávam tradičnú anglickú kuchyňu v podobe kvasnicovej nátierky Marmite. Tá je totiž nielen fest britská, ale predovšetkým fest britká. Fakt hnusná. No fuj.

Poznámka: Zistila som, že som s Marmitom urobila jednu zásadnú začiatočnicku chybu, keďže som si strčila do úst celú polievkovú lyžicu namiesto toho, aby som si ho striedmo natrela na toast ako normálny človek. Svoju skúsenosť sa teraz v rámci osvetu snažím predávať ďalším generáciám, aby sa verejnosť poučila z mojich chýb a nezanevrela na túto špecifickú britskú pochúťku. Inak povedané: dajte mu šancu!

Anglická Pretty Woman

Hľadanie podnájmu v Anglicku je poriadna fuška. Človek musí mať referencie, dosť peňazí na poriadne masťnú zálohu (a keď hovorím poriadne masťnú, myslím tým šmalec² so škvarkami masťnú) a veľkú dávku šťastia.

Navyše, čo sa cien bývania týka, Londýn patrí k najdrahším mestám na celom svete. Nájom tu ľuďom často zhltnie väčšinu platu a aj zálohy sú astronomické.

O bývaní v centre môže bežný smrteľník len snívať a Londýňania bežne do práce dochádzajú aj hodinu, pretože bývajú tak ďaleko. Je to smutný paradox, keďže celý deň strávia cestovaním a zarábaním na nájom za byt, do ktorého sa dostanú až navečer, aby zas skoro ráno za sebou zabuchli dvere.

Typický Londýňčan sa pozná podľa toho, že do pubu ide rovno z práce, aby ušetril čas. Puby sú okolo piatej-šiestej hodiny plné ľudí v oblekoch, ktorí postávajú aj vonku na chodníku s povolenou kravatou a pintou piva v ruke.

Náš prvý londýnsky byt vlastne nie je bytom v pravom zmysle slova. Je to malý prízemný apartmán v rezidenčnom dome The Quarters na ulici Finchley Road. Samozrejme, je aj dosť drahý, ale ide iba o dočasné riešenie, kým si nájdeme niečo trvalejšie.

Keďže ako čerství prisťahovalci ešte nemáme anglický kredit ani históriu, potrebovali sme v žiadosti o prenájom uviesť ručiteľa, ktorému potom naozaj volali a overovali si, že nie sme sérioví vrahovia alebo tak podobne. Naším ručiteľom sa stal Romčíkov

2 Pozri slovníček česko-slovenských (a nárečových) výrazov na konci knihy

kamarát, ktorý si nemyslí, že sme sérioví vrahovia a bol ochotný to odprisahať v oficiálnom liste a potom ešte cez videohovor, ale bežne sa to v Anglicku robí aj tak, že sa za vás zaručí bohatá prateta.

Okrem toho si nás ešte poistili tým, že vyžadovali zaplatiť celý nájom na šesť mesiacov dopredu. Keďže sme neplánovali v dohľadnej dobe vykradnúť banku ani neschovávame štósy bankoviek pod matracom, pomohol nám Romanov zamestnávateľ, ktorý mu potrebný obnos dočasne požičal. No a čerešničkou na torte bolo interview, ktoré musel Romčík absolvovať, aby tentokrát osobne potvrdil, že nie je sériový vrah a krásny apartmán získal.

Ja sa tu cítim ako Pretty Woman (hoci nemáme vaňu, v ktorej by som mohla máčať svoje imaginárne trojmetrové nohy). Ešte nikdy som nebývala v luxusnom hoteli, na mojom konte by ste skôr našli skromné a plesnivé hostely s podlahami tak nakrivo, že vám po nich surfuje batožina a musíte si ísť na recepciu trikrát vymeniť obliečky, aby vám dali menej fľakaté. A teraz mám zrazu bývať v budove, ktorá má vlastnú recepciu (kde pracujú samé modelky) a upratovať nám raz do dňa chodí chyžná? Zdá sa mi to ako sen!

Apartment pozostáva z jednej krásnej, ale maličkšej izby, ktorá nám zároveň slúži ako spálňa, obývačka, kuchyňa, jedáleň a pracovňa. Všetky skrine v apartmáne sú vstavané, strašne moderné a neviditeľné, takže sme dosť dlho ako nejakí postmoderní neandertálci maturovali nad tým, čo všetko je ešte drevom obložená stena a čo skrytý šatník, kam môžeme napchať naše veci. Ešte dobrých pár týždňov som po byte nachádzala odtlačky našich rúk od toho, ako sme vášnivo skúšali, či sa nedá panel otvoriť a či náhodou k apartmánu nepatrí tajná knižnica s prilahlými katakombami.

V spálňovej časti stojí vysoká posteľ s perinou, za ktorú by sa ani kdejaká babka na dedine nemusela hanbiť. Spod tej než sa ráno vyhrabete, spotrebujete všetku svoju energiu a môžete ísť zase spať. Teda niežeby sme periny na Slovensku nemali. Ale je to nič, čo si v novom byte pochvaľujem asi najviac!

Hneď prvú noc som sa bližšie zoznámila s anglickou špecialitou, ktorou sú vypínače na všetkých elektrických zásuvkách – vybitý telefón sa mi nenabil, keďže som si, samozrejme, zabudla zapnúť prúd.

Najviac milujem výhľad z nášho okna do vnútrobloku, ktorý mi pripomína Semiramidine visuté záhrady. Steny sú celé obrastené džungľovitou zeleňou a dole sa dá sedieť na lavičkách, kam máme prístup iba my – obyvatelia budovy.

Vnútrobloky, do ktorých sa zvonku bez kľúča nedostanete, sú v Londýne dosť časté a typické hlavne pre *posh* štvrte, čiže najbohatšie a najdrahšie oblasti. Možno si vybavíte scénu z romantického filmu Notting Hill, v ktorej sa Hugh Grant snaží preliezť plot? To je presne ono!

Pár zaujímavostí o bývaní v Londýne

Je úplne bežné, že dospelí pracujúci ľudia nebyvajú samostatne, ale s niekoľkými spolubývajúcimi (asi ako u nás počas vysokej školy). Taktiež je bežnejšie bývať v podnájme než vlastniť nehnuteľnosť. Podľa štatistik si priemerný Brit kúpi svoj prvý byt či dom vo veku 34 rokov³ a hypotéku spláca 30 rokov⁴. Trend v počte ľudí pod 30, ktorí vlastní nehnuteľnosť, dlhodobo klesá a všeobecne sa dá povedať, že novopečení majitelia bytov a domov v Anglicku starnú.

V Londýne je bežné, že starý viktoriánsky dom, ktorý kedysi obývala jedna rodina a služobníctvo,

3 finder.com/uk/first-time-buyer-statistics

4 moneynerd.co.uk/average-mortgage-length-uk